

ANG

Bayan

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Tuig XL No. 20
Oktubre 21, 2009
www.philippinerevolution.net

Editoryal

Salabton sang rehimens ang malaparan nga kalamidad

Labi nga ginaantos sang pumuluyo ang lapnagon nga kahalitan nga gintuga sining nagasulunod nga kalamidad. Ang kahalitan nga ini ginbunga sang tuman nga kadalukon, wala balatyagon sa pumuluyo, pagpatumbaya kag pagkainutil sang nagaharing rehimens kag mga kahimbon nga daku nga dumuluong kag kumprador.

Pagkatapos magpanghalit ang bagyo Ondoy sa Metro Manila kag mga kaiping nga prubinsya sini, ginlunod man sang bagyo Pepeng ang malapad nga kadutaan sa Pangasinan, La Union, Cagayan Valley, Aurora,

Tarlac, Zambales, Nueva Ecija, Pampanga kag Bulacan. Ginatos ang napatay sa mga baha sa mga kapatagan kag pagtiphab sang duta sa mga ginkalbo nga kabukiran. Minilyon ang nawad-an sang balay, kagamitan, ulumhan, pangisdaan kag pangabuhian. Nagaindakal sa kaakig ang pumuluyong Pilipino sa paglikaw sa kriminal nga responsibilidad diri nanday Gloria Arroyo kag mga kahimbon niya. Rason nila, ang mga kalamidad nga ini hungod nga gintuga sang naturalisa.

Ang mga pagtiphab sang duta kag pagsulog sang tubig halin sa kabukiran sang Sierra Madre kag Cordil-

**Mga tampok sa
isyu nga ini...**

**Pagbulig sa mga
biktim sa bagyo,
padayon** PAHINA 4

**Benepisyo sg
rebolusyong agraryo
sa Manobo** Pahina 9

**20 armas, naagaw sa
mga taktikal nga
opensiba** PAHINA 13

lera pakadto sa kapatagan amo ang direkta nga bunga sang pagkaguba sang mga kabukiran, kagulangan, suba kag sapa. Kahimbon ang daan kag subong nga rehimene, wala sang pili ang pagdambong sang daku nga dumuluong kag kumprador nga kumpanya nga tag-iya sang mga minahan, komersyal nga pagtroso, simentado nga baklad, mga pabrika, mga subdibisyon kag iban pang daku nga establisimento nga nag-abang sa ilig sang mga suba kag linaw kag nagahaboy sang higko sa tubig.

Tuig-tuig, ang Pilipinas ginabuhanan sang abereyds nga 20 bagyo, mga paglinog kag iban pa nga daku nga kalamidad. Nagalab-ot sa P1.1 bilyon ang balor sang nagklasamad kag indi na mapuslan nga kagamitan nga ginbakal sang gubyerno sadto pa nga 2001 para makontrol kag makapaabot sang paandam batuk sa baha sa Metro Manila, Laguna kag Rizal. Wala man ginhatagan prayoridad ang siyam pa ka daku nga proyekto nga nagaballor sang P82 bilyon para makumpleto ang kabilugang sistema sang pagkontrol sang baha sa Metro Manila kag mga kaiping sini.

Sa Central kag Northern Luzon,

natabo ang daku nga baha sang gulpe nga ginbuhiang natipon nga tubig sa San Roque, Pantabangan kag iban pang dam. Ginbahasa sini ang mga suba kag iban pang alagyan kag naguba ang mga pang-pang kag dike. Kadam-an sa mga naapektuhan wala man lang nahatagan sang paandam kag wala sang nabaton nga bulig. Sa baylo nga amat-amat magbuhin sang tubig ang mga dam pagkatapos sang pila ka adlaw nga pag-ulang, ginhulat pa ang kritikal nga lebel sang tubig antes ini buhian. Mas nagakanugon ang mga nagadumala sa natipon nga tubig sa mga dam kag sa pagkitaon halin diri sangsa sa kahalitan nga igabunga sini sa kabuhi kag pangabuhian sang pumuluyo.

Ginpalala pa sang kadalukon, tiko nga patikang kag kagarukan ang wala sang balatyagon kag kahandaan sang nagaharing rehimene.

Antes pa man magbunal ang bagyo Ondoy ginsipot na nanday Arroyo kag sang iya maasab nga tinawo ang nakatalana nga P2 bilyon nga pondo pangkalamidad para sa tuig nga ini. Halos katunga sini nagamit sa panglugayawan kag pag-piknik niya sa US kag iban pang pungsod, kag ang iban ginpalasik

paagi sa lain-lain nga ahensya sang gubyerno. Gin-ako mismo sang Department of Budget and Management nga P24 milyon na lang ang nabilin sa nasambit nga pondo sang iguon sang daku nga bagyo ang pungsod. Gani sa atubang sang malapad nga disgrasya, tinulo na lang ang nahatag nga ayuda sang gubyerno sa nahalitan sang magkasunod nga bagyo.

Wala ini sang talalupangdon nga nabulig sa minilyon nga biktimma sa Metro Manila, Laguna, Rizal, kag mga prubinsya sang Central kag Northern Luzon. Nagasalig na lamang ini sa bulig halin sa mga pribadong sektor kag nagasimpatisya nga kasimanwa kag dumuluong.

Ang wala ikasarang sang reaksyunaryo kag papet nga gubyerno naghatac pa sang dalan sa imperyalistang US nga magpahamot kag labi nga mapabaskog ang presensya militar sini sa Pilipinas. Gingamit sang US ang mga operasyon pagbulig agud isulod ang pila ka gatos nga tropa sini sa pungsod, pasanyugon ang interbensyunismo kag permanente nga presensya militar sini, kag hatagan rason ang pagpadayon sang Visiting Forces Agreement kag kapareho nga mga bangian nga kasugtanan militar.

Dapat pasabton sang pumuluyo ang rehimeng Arroyo kag mga imperyalistang amo kag lokal nga kahimbon sini sa mga kalamidad nga grabe nga nagapaantos subong sa pumuluyo. Lubos nga ginbukas sang papet nga rehimene ang pungsod sa pagdambong sang daku nga imperyalistang kumpanya sang mina, komersyal nga pagtroso kag daku nga establisimento nga nagahukhok pa gid sa manggad sang pungsod, nagasamad sa kapolibutan kag nagapaantos sa pumuluyo. Ginapamanggad sang mga manugdambong nga ini ang dalukdalok nga guban Arroyo. Wala sila sang pasilabot sa kahalitan nga

Tuig XL No. 20 Oktubre 21, 2009

Ang Ang Bayan ginabantala sa lenguaje nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray kag Ingles.

Mahimo ini i-download halin sa Philippine Revolution Web Central nga makit-an sa:

www.philippinerevolution.org

Nagabaton ang Ang Bayan sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikauswag sang aton pahayagan.

Malab-ot kami paagi sa e-mail sa: angbayan@yahoo.com

Kaundan

Editoryal

Salabton sg rehimene ang kalamidad	1
Pagbulig sa mga nahalitan, padayon	4
Ekonomya, ginapalala sg kalamidad	5
Proyektong dam sa Bicol	6
Batuk sa San Roque Dam	7
Rebolusyong agraryo sa mga Manobo	9

Pagpanghalit sg pasistang estado

Mga sibilyan, panaming sg militar	10
Kalakasan militar sa Samar	10
Hustisya para kay Fr. Lucero	11
RPA,ginakunsinti sg rehimene	12

Madinalag-on nga TO

15 armas, naagaw sg BHB sa Samar	13
5 armas, naagaw sg BHB sa Bukidnon	13

Ang Ang Bayan ginabantala duha ka beses kada bulan sang Komite Sentral sang Partido Komunista sang Pilipinas

igabunga sang ilang pagpandambong sa pungsodnon nga patimonya kag kaayuhan sang pumuluyo.

Dapat pabayaron ang rehimeng US-Arroyo kag mga imperyalista kag lokal nga kahimbon nila sa responsibilidad nila sa malaparan nga pagkaguba kag dugang nga pagpanitos subong sang banwa.

Daku nga bunal sa masang mangunguma ang malaparan nga pagkasamad sang mga ulumhan, pangisdaan, kahayupan kag iban pa nila nga ginahalinan sang pangabuhian. Ang pag-antos nga tuga sang mga baha kag pagtiplag sang duta nagpalala pa sa kaimilon kag kagulutmon sang mangunguma nga madugay na nga ginapaantos sang lain-lain nga forma sang imperyalista, pyudal, malapyudal kag burukratikong pagpanghimulos kag pagpang-ulipon. Nagakadapat kon amo para sa pumuluyo ang kakinhanganlon nga pasangkion ang ilang pungsodnon-demokratiko nga rebolusyonaryong paghimakas. Sa idalom sang subong nga mapanghimulos kag mapiguson nga sistema, bulnerable pirme ang pumuluyo sa kalamidad.

Nagatingkad subong ang kakinhanganlon nga lubos nga ilunsar ang rebolusyonaryong agraryo. Ang Partido Komunista sang Pilipinas (PKP) kag ang mga rebolusyonaryong pwersa nga ginapamunuan si-

ni magabulig sa tanan nga paagi para organisahon ang masa nga mangunguma kag mamumugon sa uma sa ilang paghimakas para sa mas daku nga bahin sang ilang ani, sa mas matarung nga suhol, sa pagdula sang usura kag sa mas matarung nga presyo sang ilang mga produkto.

Kadungan sini, pagapukawon kag pagapahulagon sang PKP kag mga rebolusyonaryong pwersa ang masang proletaryado kag malaproletaryado kag mga nahanungang sahi sa Metro Manila kag mga rehiyon nga apektado sang nagligad nga kalamidad kag iban pang lugar sa pungsod agud maghimakas para sa trabaho, disente nga sweldo, makatawo nga kundisyon sa pagtrabaho, disente nga pabalay, manubo nga presyo sang mga basehang balaklunon kag nagakaigo nga serbisyo sosyal.

Bunga sang nagligad nga mga kalamidad kag pagkainutil sang reaksyunaryong gubyerno, nagabaskog ang panawagan para sa dugang nga pagtinguha para mali-kawan kag mapangibabawan ang daku nga kahalitan sa kalamidad kag mangin handa para diri. Nagabaskog ang panawagan nga buhinan ang tuman kadaku nga gastos militar, untaton ang *pork barrel* kag iban pa nga daku nga pagpanigawat sa kaban sang banwa, kag untaton na ang pagtalana sang

tubtub 50% sang pungsodnon nga badyet para sa bayad-utang. Sa gilayon, dapat magtigana sang mas daku nga pondo sa pag-ayuda sa nahalitan kag ang pagkaayo sa nasamad nga eskwelahan, ospital kag iban pa nga pangpublikong pasidad. Sa palaabutan, kinahanglan ang mas daku pa nga bulig sa pumuluyo para makabawi kag liwat mabangon nila ang ilang naguba nga pangabuhian.

Labing nagabaskog ang panawagan nga ibasura ang Mining Act kag untaton na ang pagdambong sa aton mga kagulangan, kabukiran, tubigan kag iban pang dunang-manggad sang pungsod. Sa bahin sang PKP kag BHB, pagpadayunon nila ang hugot nga pagpatuman sang polisiya nga nagadumili sa daku nga komersyal nga pagmina, pagpangtroso kag iban pang aktibidad sang mga kumpanyang dumuluong kag kahimbon nila nga kumprador nga mapanghalit sa kapalibutan kag pangabuhian sang pumuluyo.

Samtang ara sa tunga sang pagbulig sa mga biktima sang nagligad nga mga kalamidad, temporaryo nga suspendido ang paglunsar sang mga taktikal nga opensiba sang mga yunit sang BHB sa mga lugar nga grabe nga nahalitan. Makaligad makatibawas sa mga kahalitan, may gilayon nga kakinahanganlon nga pasangkion sang mga rebolusyonaryong pwersa kag pumuluyo ang ilang rebolusyonaryong paghimakas. Nagahanda sila subong para sa paglunsar sang mas daku nga opensiba pangpolitika kag pangmilitar para pabayaron ang rehimeng US-Arroyo sa mga tiko nga buhat kag krimen sini kag sa mga kalamidad nga bunga sini, kag dalhon sa mas mataas nga lebel sang paghimakas para tapuson na ang mga pagpaantos sa pumuluyong Pilipino sang nagaluntad nga nagharing sistema nga malakolonyal kag malapyudal.

Pagbulig sa mga biktima sang bagyo, nagapadayon

Sige-sige ang pagbulig sang mga progresibong organisasyon kag parti-do sa mga nahalitan sang bagyo Ondoy kag Pepeng. Linibo na ka pu-muluyo sa Kamaynilaan kag iban pang mga prubinsya ang nabuligan kag nahatagan nila sang serbisyo. Ang pagtinguha nila kadungan sang ginahimo nga pagbulig sang nagkalainlain nga mga pribadong organisasyon sa simbahan, midya kag iban pang sektor sa mga nahalitan sang bagyo, sa atubang sang tuman nga kakulang sang pagbulig sang gubyerno.

Nagtabang ang Bayan Muna sa mga nahalitan sa Marikina, Pasig, Montalban sa Rizal kag Quezon City sadtong Oktubre 6 kag sa Guimba, Nueva Ecija sadtong Oktubre 13. Sa Kongreso, ginhingyo ni Bayan Muna Rep. Satur Ocampo nga gilayon nga aprubahan ang Disaster Management Bill para makay-o ang subong nga programa sang gubyerno sa pag-atubang sa mga kalamidad. Suno kay Ocampo, ang hagna nga ini nagaunod sang maayo, epektibo kag kumprehensibong plano kag implementasyon para sabton ang nagaabot nga mga kalamidad. Napaslawan, siling niya, ang gubyerno nga sabton ang kinahanglanon sang pumuluyo nga nahalitan.

Ginkwestyon naman ni Rep. Teodororo Casiño ang dugang nga P10 bilyon para sa rehabilitasyon sang mga nahalitan sang bagyo Ondoy. Siling niya, makaduluda na nga da-an ang nakadtuan sang P2 bilyon nga pondo pangkalamidad sadtong nagligad nga tuig. Ginsuhestyon ni Casiño nga kuhaon ang dugang nga pondo sa Road User's Tax, Special Purpose Fund o iban pang pondo sang gubyerno sa baylo nga pagpanaugan sang dugang nga buhis ang pumuluyo para makatipon sang resorsa para sa mga nahalitan. Ginduso man niya ang pagsuspindi sa pagbayad sang utang. Nagalabot sa P340.12 bilyon ang gintigana sang gubyerno subong nga tuig para sa pagbayad sang interes sa utang.

Padayon man nga nagalunsar

sang Bayanihan ng Masa ang Gabriela Women's Party (GWP) sa nagkalainlain nga lugar. Naglunsar ang mga katapo sini sang pagpanglimpyo sa mga ginbaha nga lugar sa Quezon City, Marikina, Bulacan kag Pasig kag nagpanagtak man sang *relief goods*. Ang operasyon nga pagbulig sang GWP gindayaw sang iban bilang pinakaareglado kag episiente, labi na kon ikumparar sa magamo nga operasyon sang gubyerno kag militar.

Ginhangkat naman ni GWP Rep. Liza Maza si Gloria Arroyo nga gilayon nga pagwaon ang gin-ipit nga Priority Development Assistance Fund (PDAF) para matigana ini sa bulig kag rehabilitasyon sang mga biktima sang kalamidad. Siling niya, tuman kagamay sang ginhatag nga P20,000 sang kada kongresista sa mga biktima kumparar sa mga *pork barrel* nga ila makuha tuig-tuig. Ginhangkat man niya ang mga ini nga itigana ang ila *pork barrel* sa mga nahalitan kag indi magpatitang-tawo lang.

Isa ka Balik-Eskwela Program naman ang ginhimo sang Kabataan Party para magpangita sang mga gamit pang-eskwela, uniporme, mga bag kag iban pa para sa mga bata nga biktima sang bagyo. Ang ila Serve the People Brigade naman sa Southern Tagalog nakapanagtak na sang bulig malapit sa Laguna de Bay. Padayon man ang ila *relief operations* kag lakip sa mga nakadtuan nila ang Pangasinan kag Tarlac.

Naglunsar man sang Operasyon Sagip ang Migrante. Halin sa mga nakalap sini sa mga mamumugon nga Pilipino kag iban pa nga pumuluyo sa nagkalainlain nga pungsod, nagpanagtak sang bulig ang mga tsapter sini sa nagkalain-lain nga bahin sang pungsod. Sa umpsisa nakapanagtak sila sang bulig sa Quezon City, Marikina kag Rizal. Naghatag man sang bulig ang All-UP Workers Union sa Quezon City kag Calamba, Laguna. Nagpanagtak man sang bulig sa Marikina ang Salinlahi-Alliance for Children's Response sadtong Oktubre 16.

Nagkadto naman sa banwa sang Pateros ang Anakpawis kag Kilusang Mayo Uno. Naglunsar man sila sang misyon medikal sa San Mateo, Rizal.

Ginkwestyon sang Anakpawis kag KMU ang maanomalya nga pagtigana sang pondo sang Social Security System (SSS) para kuno ipanagtak sa mga mamumugon kag empleyado, pero sa aktwal makadto lamang sa bulsa sang mga taga-Malacañang.

Ginsiling ni Anakpawis Rep. Joel Maglunsod nga dapat direkta nga ihatag sa mga myembro sang SSS ang P100 milyon nga pondo kag indi na ipaagi sa mga upisina sang gubyerno. Makaduluda, siling niya, ang paghatag ni SSS Sec. Romulo Neri sang P30 milyon halin diri sa Office of the President kag P5 milyon naman kuno sa mga grupo sa pangabudlay. Sa kamatuoran, wala naman sang anuman nga nabatyanan nga bulig halin diri ang mga mamumugon kag employado.

Samtang, naghiwat sang misyon medikal ang Kalipunan ng Damayang Mahihirap (Kadamay) sadtong Oktubre 12 sa Montalban, Rizal. Nagbulig diri ang Samahang Operasyong Sagip (SOS) nga ginpatapuan sang mga doktor kag nars kag ang Montalban Relocates Alliance (MRA-Kadamay). Ginpakamalaut nila ang plano sang Housing and Urban Development Coordinating Council (HUDCC) nga relokasyon sa mga biktima sang bagyo, nga naghatag sang madamo nga problema sa mga ginsaylo. Ginsiling sang Kadamay nga tu-man kalayo ang pagasayluhan kag wala sang kasiguraduhan sa serbisyo kag trabaho nga mahatag sa pumuluyo. Kapareho man ini, siling nila, sang relokasyon sa Bulacan kag Montalban nga puro kabudlayan ang madulot bangud sa kapabayaan sang gubyerno nga sabton ang kinahanglanon sang mga ginsaylo didto.

Samtang, nagpanawagan ang Cordillera Peoples Alliance (CPA) sang bulig para sa mga nahalitan sa rehiyon sang Cordillera. Una na nga nakapanghatac sang bulig ang Serve The People Brigade-Cordillera Disaster Response Center sa mga residente sang Pinsao kag Fairview sa Baguio City. Nagbulig man sila sa paglimpyo sang natip-hag nga duta kag mga naguba nga balay sa La Trinidad kag Irisan sa Benguet.

AB

Bangkrap nga ekonomya, ginpalala pa sang kalamidad

Wala pa gani maghubas ang baha kag mahaw-as ang mga natabunan sang pagtiphab sang duta, makangilidlis na ang ginatantya nga balor sang nagguba sang bagyo kag kahalitan sa kabuhi kag pangabuhian sang pumuluyong Pilipino.

Suno sa mga independyenteng pagtantya, naglab-ot na sa minimum nga P23 bilyon (sobra doble sa ginaako sang gubyerno) ang pangabuhian kag propyedad nga nahalitan sang bagyo Ondoy pa lang. Wala pa ang independyenteng datus babin sa kahalitan nga gintuga sang daku nga baha kag pagtiphab sang duta sang kasagsagan sang bagyo Pepeng. Wala man nalakip diri ang mga ginbaha nga pribado nga balay kag mga bilding.

Wala man nalakip sa pagtantya nga ini ang mga nadula nga kita bunga sang pagkaatrasar sang mga serbisyo kag produkto, pareho sang nadula nga kita bunga sang pagkaatrasar sang mga byahe sang mga barko, eroplano kag trak kag pagkasamad sang mga produktong agrikultural sa mga terminal o sa dalan pa lang. Madamo pang problema kasunod sa pagkaguba sang mga importanteng impras-

truktuра kag serbisyo pareho sang transportasyon, suplay sang kuryente, tubig kag iban pa.

Wala nalakip sa nasambit nga

kantidad ang nadula ukon nasamad nga mga personal nga kagamitan pareho sang mga gamit sa balay, salakyan, tindahan kag iban pang negosyo; naguba nga kapalibutan, kag ang mga gasto sa pagpaospital kag pagpabulong sang mga nagbalatian kag pagpalubong sang mga napatay.

Epekto sa suplay nga pagkaon kag kabilugang ekonomya. Masobra 56% sang mga talamnan sang humay sa gin-agyan sang bagyo ang nalumos sa baha. Sobra 35,000 ektaryas sang humayan ang ginatantya nga nasamad.

Malaot pa, nakaumpisa pa lang sang anihan kag kadam-an wala pa nakaani. Suno sa inisyal nga pagtantya sang Department of Agriculture (DA), naglab-ot sa 650,000 metriko toneladas sang wala naani nga humay ang nasamad sang bagyo. Sa konserbatibong pagtantya sang DA, sang Oktubre 13 naglab-ot sa P6.77 bilyon nga talamnan ang nasamad sang bagyo Ondoy kag P6.53 bilyon naman sa bagyo Pepeng. Mapilitan naman ang pungsod nga dugangan ang ginaiimport nga bugas sa gilayon, o kon indi man para sa masunod nga duha ka kwarto.

Ginapamilit sang mga upisyal sang gubyerno nga indi maapektuhan sang daku nga kahalitan sa agrikultura sang nagligad nga mga bagyo ang kabilugan nga pag-uswag sang ekonomya bangud suno sa ila, ginabug-os lang sang 10% tubtub 14% sang kabilugan nga ekonomya ang agrikultura. Ginnatabunan sini ang kamatuoran nga ang daku nga mayorya sang

pumuluyo ara sa kaumhan, kag mayor nga nakasentro kag naganasalig sa agrikultura. Kadam-an sa ilang araa sa "impormal nga ekonomya" kag indi sakop sang sarbey kag estadistika sang gubyerno. Bisan pa pinakagamay ang balor sang sektor sang agrikultura sa estadistika sang kabilugang produksyon, sa kamatuoran, nakasalig gihapon sang daku ang pungsod nong ekonomya sa sektor nga ini.

Mag-ulang man ukon mag-init. Samtang, wala untat ang pagtibusok sang iban pang aspeto sang ekonomya bunga sang nagapadyon nga paglala sang krisis sa ekonomya sa kalibutan kag sa pungsod.

Nagtibusok sang 30.33% (halin \$34.5 bilyon pakadto \$24.0 bilyon) ang kabilugang eksport sang pungsod halin Enero tubtub Agosto. Halin pa sadtong 2008 sige-sige nga nagatibusok ang eksport sang pungsod bunga sang sobrang produksyon, paglala sang resesyon sang pangkalibutanon nga sisteman kapitalista kag pagkitid sang mga pangkalibutanon nga merkado sang mga malamanupaktura kag produktong agrikultural nga nagabug-os sang pangunahong eksport sang Pilipinas. Ang eksport sang pangunahong industriya sang pungsod (ang pag-asebol sang mga ginaeksport nga pyesa nga elektronik para i-eksport liwat sa mga abante nga industriyalisadong pungsod) ang sobra duha ka tuig na nga nagabatas sang pinakadaku kag padayon nga pagbagsak. Ginatantya sang mga ekonomista nga labing magadalom ang pagtibusok sang kabilugang eksport sang pungsod subong nga tuig.

Ginapagwa sang gubyerno nga magapabilin nga gamay lamang kag gamay nga nagbag-o ang disemployo sa pungsod (2.9 milyon ukon 7.6% sang pwersa sa pangabudlay sadtong Hulyo). Nagkupos pa gani kuno ini sang

gamay halin Enero (7.7%) kag kon nagdaku man ini sang gamay halin Hulyo sang nagligad nga tuig (7.4%) 173,000 lamang ang nadugang sa mga wala trabaho. Luwas diri, suno sa estadistika sang gubyerno, ang isip sang mga kulang sa trabaho indi maglayo sa apat ka milyon. Pero tuman kalayo sang mga ini sa kamatuoran.

Ginpakamalaut sang Ibon Foundation ang paltik nga mga estadistika sang gubyerno, nga nagapanago sa daku nga numero sang wala trabaho kag sang mga nag-untat na sa pagpangita sang trabaho bangud wala sang makita nga trabaho. Sadtong Enero, 6.2 milyon na ang wala trabaho kag masobra apat ka milyon pa ang kulang sa trabaho, suno sa pagtantya sang Ibon Foundation. Indi gid maglayo diri ang

mga datos sang Social Weather Station (SWS) nga nagasiling nga halin pa sadtong 2005 halos indi na magnubo sa 20% ang tantos sang disemployo sa pungsod. Sa pinakauihi nga sarbey sang SWS sadtong Hunyo, naglab-ot na ini sa 25.9% (ukon 10 milyon).

Wala pa man ang mga bagyo Ondoy kag Pepeng nga naghalit sa kadam-an sang humayan kag ulutanon sa Central kag Northern Luzon, sadtong Agosto nagtaas na ang tantos sang implasyon bunga sang pagtaas sang presyo sang mga pagkaon.

Bangud sa pagpanghalit sining duha ka daku nga kalamidad, lauman nga labi pa nga magasingki ang problema sa pangabuhian sang pumuluyo, labi na sang mayorya nga imol sa pungsod.

AB

Proyektong dam sa Bicol, ginapamatukan

Ginapamatukan sang pumuluyo sang Lupi, Camarines Sur ang pagtukod sang Libmanan-Cabusao Dam (LCD) sa Barangay Malaguico, Sipocot. Ang P700 milyong proyekto amo ang "regalo" ni Gloria Arroyo sa anak niya nga si Dato, kongresista sang una nga distrito sang prubinsya. Kon madayon, ang LCD ang mangin pinakadaku nga dam sa rehiyon.

Siling ni Vic Nierva, isa sa mga lider sang grupo nga batuk sa proyekto, daku nga parte sang Lupi ang malunod kon madayon ang konstruksyon sang dam. Wala siling niya ginkonsulta ang publiko antes gihatagan sang *environmental clearance certificate* (ECC) ang proyekto. Nagasinggit subong sang pagpamatuk ang pumuluyo sa lugar bangud wala sang iban nga kahigayunan para ipabati ang ila sentimyento, siling ni Nierva.

Hambal pa ni Nierva nga ginlikom sang mga natungdan sa pumuluyo sang Lupi ang mga kaundan sang ECC. "Pagapanason sang dam ang kasaysayan sang banwa nga gintukod sadtong 1726 amo man ang pagkilala kag pangabuhian sang tuman kadamo sang tawo nga maapektuhan," siling niya. Malapad siling niya nga duta nga talamnan ang malunod sa tubig nga makadingot sa pumuluyo sang mayor nila nga ginapangabuhian.

Sadtong Oktubre 8, ginkumpirma ni Tomasito Monzon, Regional Presidential Assistant sa Bicol kag direktor sa bilog nga proyekto, nga 300 pamilya sa pangpang sang Sipocot River ang madulaan sang puluy-an sa pagtukod sang dam. Ang mga maapektuhan amo ang mga barangay sang Malaguico kag Manangle kag Lupit Nuevo, Lupit Viejo, San Pedro, San Isidro kag Barera sa Lupi.

AB

San Roque Dam

Malawig nga kasaysayan sang pagpamatuk sang pumuluyo

Ang San Roque Multi-Purpose Dam (SRMPD), nga nagatindog sa dulunan sang banwa sang San Manuel sa Pangasinan kag mga banwa sang Itogon kag Tuba sa Benguet, ang ikatatlo nga pinakadaku nga dam sa bilog nga Asia. Ikatatlo ini nga dam nga nagatindog sa Agno River. Sa ilaya sini makit-an ang mga dam sang Ambuklao kag Binga. Ang SRMPD ang nagasalod sa tanan nga tubig nga nagaagi sa Agno River pati na ang sobra nga tubig nga ginabuksan sang mga dam sa Ambuklao kag Binga.

Sa sugyot sang daku nga kapitalistang interes sa US kag Japan, umpiisa pa sadtong tunga-tunga sang dekada 1980 ginplano na ini nga tukuron sang rehimeng Marcos, kadungan sang Chico Dam. Apang bangud sa hugot nga pagpamatuk sang pumuluyo sang Cordillera nga ginpattingkad sang makasaysayan nga paghimakas sang mga tribong Kalinga kag Bontoc batuk sa Chico Dam, napunggan ang pasistang rehimeng nga padayunon ini.

Ginbuhi liwat sang rehimeng Ramos ang proyekto SRMPD kag gin-umpisahan na ang konstruksyon sini sadtong 1997. Pero wala ini makabwelo sa idalom sang rehimeng Estrada bangud sa mabaskog nga pagpamatuk diri sang pumuluyo sa Cordillera kag Pangasinan.

Sa kabaskog sang pagpamatuk sa dam, sang Septyembre 2000 upisyal nga ginbawi sang konseho sang banwa sang Itogon ang nauna nga pag-endorso sa SRMPD. Apang sang Mayo 2001, pila ka bulan lang pagpungko sa poder ni Arroyo, ginpadayon ang pagpatindog sang dam. Nag-umpisa na ini sa pagopereyt sadtong 2003.

Sige-sige nga pagpamatuk sa dam. Sa atubang sang padayon nga mabaskog nga pagpamatuk sa napatindog na nga dam, nagkalain-lain nga pamaagi ang gingamit sang reaksyunaryo kag papet nga estado para lupigon ang mga napamatuk. Wala gin-untatan sang estado ang pagpang-ipit sa mga

organisasyong masa kag lider nila nga nagapamatuk sa pagtukod sang dam. Ginpatay si Mariano Sepnio, ikaduha nga pangulo sang BAYAN-CL sang Marso 9, 2006. Ginpatay man sang Mayo 16, 2006 si Jose Doton, tagapangulo sang TIMMAWA (Tignay dagiti Mannalon a Mangwayaway iti Agno), organisasyon sang mga nagapuyo sa mga banwa nga ginaagyan sang Agno River nga apektado sang dam.

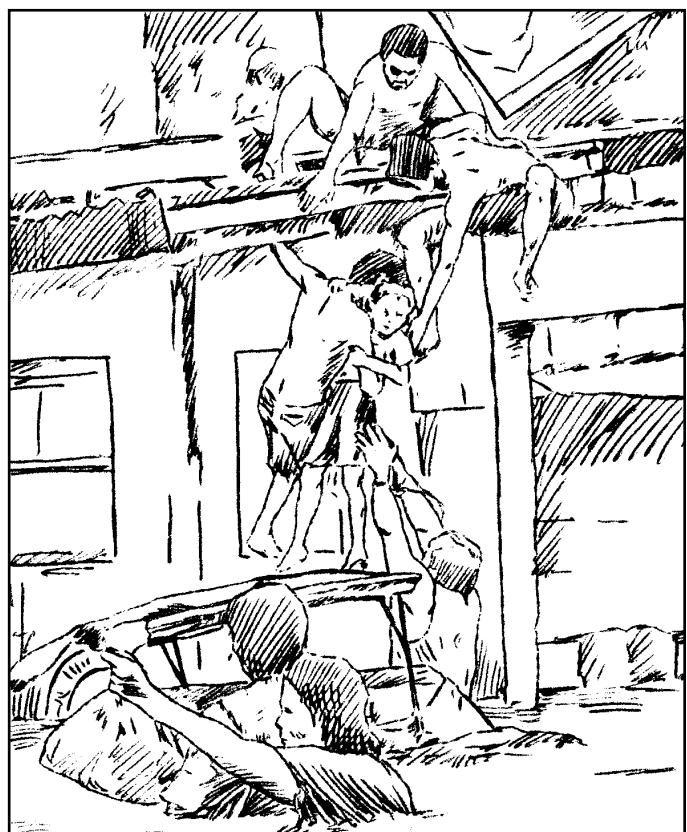
Pangunahon sa mga ginapigos sa pagtukod sang dam ang mga pungsodnon nga minor yang Ibaloi sa Itogon kag Tuba, Benguet kag mga nagapuyo sa San Nicolas kag San Manuel, Pangasinan.

Nakasandig ang kabuhi kag palangabuhian nila sa 39,500 ektaryas nga gin-agaw sa ila kag ginlunod sang dam. Masobra 2,000 pamilya nga ginalakipan sang 61,700 katawo ang ginpalayas sa pagtukod sang dam. Ang mga napalayas nga Ibaloi nga nagaduso sang ansestral nga pagpanag-iya sa duta

nga ginatindugan sang dam, mga pamilya kag katribo sang iban nga Ibaloi nga nauna na nga napalayas sa duta sang katigulangan nila ang ginpatindugan sang Ambuklao kag Binga Dam. Sa kabilugan, may 150,000 pumuluyo sa lugar kag katambi sini ang nawad-an sang palangabuhian bangud diri.

Ginwasak man ang kagulangan kag dunang manggad indi lang sa ginatindugan sang dam kundi sa halos kabilugan sang Agno River. Nagkitid ang makuhaan sang palangabuhian sang mga nagapuyo didto kag nadula ang proteksyon batuk sa madasig nga pagtaas kag paglapaw sang suba bangud upod sa nalunod ang *watershed area*.

Daku nga interes sa likod sang dam. Ginpakamalaut sang mga nagapamatuk sa dam ang daku nga dumuluong, kumprador kag burukratikong interes sa likod sang proyekto. Pangunahon na diri ang San Roque Power Corp. (SRPC) nga amo ang tag-iya kag may kontrol sa mga pasilidad, kagamitan kag sistema sang dam para sa paghimo

kag pagpanagtang sang elektrisidad (ang pisikal nga istruktura sang dam kag ang sistema sa pagkontrol sang lebel sang tubig ang yara sa pagdumala sang Napocor). Ang SRPC amo ang daku nga gintingub nga kumpanya nga gintukod sang daku nga kapitalista sa US (Sithe Engineers) kag Japan (Marubeni Corp. kag Kansai Electric Power Corp.).

Ang produksyon sang kuryente amo ang pangunahong ginakitaan sang dam. Nagakita ang SRPC diri sang minimum nga \$10 milyon ka-da bulan, may maideliber man ini nga kuryente ukon wala, kag dugang pa ang kita sini kon nagabaskog ang konsumo sang kuryente. Maluwas sa \$400 milyon ang kita sang SRPC para sa pagdumala sa konstruksyon sang dam, nagakita man sang daku diri ang US Raytheon Engineers and Contractors, nga amo ang nagkontrol sa kontrata para tukuron ang dam.

Lakip sa mga pangunahon man nga nagaganar sa operasyon sang dam ang dalagku nga dumuluong kag kumprador nga kumpanya sa minahan sa palibot kag ilaya sang dam. Tatlo ka minahan ang nagopereyt sa *watershed area* mismo sang Agno River—ang Sto. Tomas II sang Philex Mining Corp., ang Benguet Mining Corp., kag ang Itegon-Suyoc Mines. Ang mga ini man ang pangunahon nga tagakonsumo sang kuryente nga ginapaga sang SRPC.

Para makakinot pa sa daku nga gasto sa paglimpyo sang mga basura sang mina, ginagamit sang mga ini ang mga alagyan sang dam bilang halabuyan sini. Bangud diri grabe na ang polusyon sang Agno River kag nagatambi sini nga mga suba kag sapa sa idalom. Ginabarahan man sang basura ang ilig sang tubig kag nagatambak ang lagtok sa idalom. Ang kadamol sang lagtok sa suba sang Agno, Ambuklao kag Binga ang kabangdanan kon

ngaa madasig maglapaw ang magkahilera nga dam nga ini.

Daku man ang kita sang daku nga burukrata sang gubyerno sa mga kikbak halin sa nagkalainlain nga dumuluong kag kumprador nga interes sa pagtukod kag operasyon sang dam.

Iban pa nga peligro sang dam. Ang mga nagapamatuk sa pagtukod sang dam nagpaandam man sa maluya nga pundasyon sang ginatindugan sini. Nagatung-tong ini sa San Manuel *earthquake fault line* nga may daku nga problema nga maghulag kag magpatiphag sang mga bukid kag duta kon maglinog. Kon maglitik ang dam, malunod ang mga puluy-an kag palangumhan sang 1.5 milyon katawo sa kapatagan. Halos 60% ini sang kabilugang populasyon sang Pangasinan.

Madugay naman nagpaandam ang mga nagapamatuk sa pagtukod sang dam sa problema nga malunod ang malapad nga kapatagan sang Pangasinan kag mga kaiping-prubinsya kon maglapaw ang tubig sa dam bangud sa mga bagyo. Amo na ini ang natabo sang magbalik-balik sini lang ang bagyo nga Pepeng sa Northern Luzon.

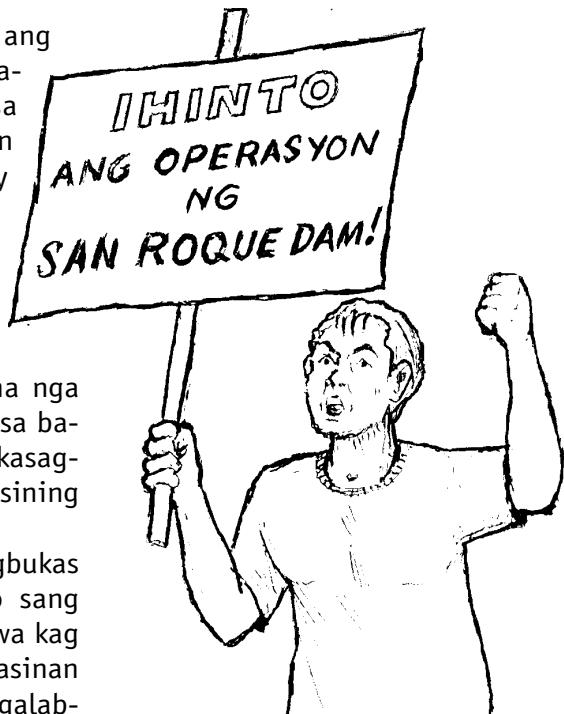
Umpisa sang matukod ang SRMPD, nakaagi na ang nagkalainlain nga komunidad sa Pangasinan sang malaparan nga pagbaha kada may mabaskog nga bagyo kag ginabuksan ang mga alagyan sang dam. Pero ang pinakagrabe halin sadtong Ikaduha nga Inaway Pangkalibutanon ang pagbaha nga naagyan sang mga residente sa baha sang San Roque Dam sa kasagsagan sang bagyo Pepeng sining Oktubre 8-10.

Bangud sa gulpe nga pagbukas sang minilyon metro kubiko sang tubig, masobra 30 sa 48 banwa kag tatlo ka syudad sang Pangasinan ang nalubog sa baha nga nagalab-

ot sa tatlo tubtub anom ka tapak ang dalom. Naglapad ang tubig-baha tubtub sa pila ka bahin sang Nueva Ecija kag Tarlac. Nagalab-ot sa masobra 600,000 katawo sa 627 barangay ang apektado. Masobra 60,000 katawo ang nagpuyo na lang sa 119 *evacuation center*. Base sa panugod nga pahayag sang Provincial Disaster Coordinating Council, ang halit nagalab-ot na sa P181.25 milyon sa impraistruktura, P1.4 bilyon sa palayan, P1.4 bilion sa maisan, P160 milyon sa utan-on, P96.4 milyon sa palangisdaan kag P1.13 milyon sa kahayupan. Indi magnubo sa 57 katawo ang napatay.

Ang natabo nga daku nga baha sa Pangasinan ginkaakig sang nagkalainlain nga sektor sang pumuluyo labi na ang mga nahalitan sang baha, kag nagbuhi liwat sa mga pagpakanalaut kag protesta batuk sa SRMPD nga tatlo na ka dekada nga nagadaguob sa Cordillera kag Pangasinan. Naglunsar sang mga aksyon-protesta kag nagpasaka sang kaso sa korte batuk sa Napocor kag SRPC ang nagkalainlain nga grupo sang pumuluyo.

AB

Benepisyo sang rebolusyong agraryo sa mga Manobo

Ang binihi sang rebolusyong agraryo nga gintanom sang rebolusyonaryong kahublagan kag ang militanteng paghimakas sang pumuluyong Manobo para pangapinan ini labi nga nagaani pa sang kadalag-an sa Mindanao. Ang masunod amo ang matingkad nga bunga sang mga pagtinguba nga ini nga nag-umpisa sa isa ka prenteng gerilya sa Mindanao.

Nag-uswag ang empleyo sa mga ulumhan kag pila ka bahin sang trosohan. Padayon nga nagtaas ang suhol sang mga mamumugon sa uma halin P30-40 kada adlaw sadtong dekada 1980, pakadto sa P150 sadtong 2007, P200 sadtong 2008 pakadto sa P250 sa subong. Tsapter na sang organisasyong masa mismo ang nagpatuman sang pagpataas sang suhol kag indi na kinahanglan pa nga ikampanya. Indi hamak nga mas mataas pa ini sa P190 kada adlaw nga suhol sang mga mamumugon sa konstruksyon. Nangin senyas ini para magsunod ang iban nga rehiyon gani naga-

lab-ot na sa 11,000 mamumugon sa uma ang nakaangkon sang kadalag-an nga ini.

Natalana na sang mga mangunguma ang presyo sang uway kag kahoy nga *falcatta* kada tuig. Napataas man nila sang doble ang presyo sang abaka. Sang 2006, nag-organisa ang mga prodyuser sang abaka para mag-isa sa presyo sini. Masobra 11,000 indibidwal ang nakaagum diri. Samtang, napanaba ang renta sa makina pangkigi sang abaka halin 20-25% pakadto sa 15% sang kabilugan nga balor sang abaka.

Bisan indi nangin madali sa umpisa, madinalag-on nga natukod kag nagaluntad tubtub subong ang mga kooperativa nga tindahan. Padayon ini nga nagdamo halin sa naulihi nga bahin sadtong 1990. Mabakal diri ang mga basehang produkto nga pangkonsumo kag iban pang kagamitan sa barato nga bili. Singkwenta sentimos tubtub piso lang ang ginadugang kada balaklunon, bisan halos 30 kilometros ang kalayuong sang kooperativa sa pinakamalapit nga sentro sang banwa.

Ang pagbaligya sang alak ginapahanungutan lang sa panahon sang pista. Wala man nagabaligya sang mga *junk food* bilang pag-

sakdag sa kampanya sa ikaayong lawas sang mga kaupod. Mga boluntir ang nagabantay sa mga tindahan. Wala nagabaton sang sweldo ang regular nga bantay maluwás sa 10% parte sang benta sini.

Makautang ang mga mangunguma sa kooperativa nga wala sang saka. Ang mga mangunguma nga nagakinahanglan sang daku-daku nga balor sa panahon sang grabe nga kapiuton ginapautang sa kundisyon nga dumalahan sang kooperativa ang duta niya nga ginauma. Paniguro ini nga amat-amat mabayaran ang utang kag may nagakai-go gihapon nga pangkonsumo ang pamilya sang mangunguma. Ang mangunguma gihapon ang nagatrabaho sa duta kag nagaani sang produkto. Kon nabayaran na ang utang ginabalik sa mangunguma ang pagdumala sa duta. Mekanismo ini para indi maduso ang mangunguma sa pagprenda sang duta sa mga usurero nga mahimo magkadto sa pagkaremate kon indi mabayaran. Paglikaw man ini nga makonsentrar ang duta sa kamot sang pilalang.

Bangud sa kooperativa, nadula ang usura sa lugar kag wala naman sang naembarguhan sang duta.

Nagpanghatag ang Pulang hangaway sang binihi. Binhin man ang ginabayad diri sang mga mangunguma.

Ginaganyat sa mga talamnan kag ulumhan ang paggamit sang natural nga abono. May modelo nga talamnan sila nga nagagamit sang abono nga himo sa luy-a, si-buyas kag asukal nga muscovado ukon indi gani iti sang manok.

Samtang, padayon ang pagtinguba nga padamuon pa ang mga komite sa rebolusyong agraryo nga amo ang nagaorganisa kag naghahatag sang mga pagtuon bahin sa syentipiko nga pagpanguma. Kumbinasyon ini sang mga aktibista nga masa kag myembro sang Partido.

Mga sibilyan, ginahimo nga panaming sang militar

Pareho sang garison ang Sityo Makopa, Barangay Mahan-ub sa Baganga, Davao Oriental halin sang ipatuman diri sang militar ang Barangay Defense System (BDS), kon sa diin pilit nga ginadalahig ang mga sibilyan sa pag-away sa Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB). Una nga ginpatuman ang BDS sa mga lugar sa Luzon kon sa diin nagsab-wag sang kakugmat si Gen. Jovito Palparan. Umpisa sadtong Hunyo hugot man ini nga ginapatuman sa lainlain nga sityo sang Baganga sang mga elemento sang 67th kag 72nd IB. Sa idalom sang BDS, tanan nga residente pilit nga ginapabantay mantika, asin, gaas kag sigarilyo ginakontrol.

Pati hulag sang mga tagabaryo kontrolado kag hugot nga ginabantayan. Pirme nagahiwat ang mga sul-dado sang sensus sa komunidad kag ginapamangkot sa mga ginikanan kon sa diin ang ila nga mga anak.

Bangud sa tuman nga kahad-lok, nagapang-alang-alang naman magkadto sa ila nga mga ulumhan ang mga residente sa kahadlok nga gamiton sila nga giya kon matyem-puhan sila sang mga suldato nga

nagaoperasyon.

Ang paggamit sang AFP sa mga sibilyan bilang panaming sa inaway malala nga paglapas sa mga pagsulundan sa gera kag mga pangkali-butanon nga protocol babin sa tawhanong-kinamatarung. AB

Kalakasan sang militar sa Samar

Gindukot sadtong Oktubre 5 kag tubtub subong wala pa mapatuhaw si Ruth Gecaro sang Catubig, Northern Samar. Gindagit sang ginapatihan mga elemento sang 63rd IB si Gecaro samtang naga-pakadto sa mga katapu sang National Fact Finding Mission nga naga-imbestiga sa pagpatay kay Fr. Lucero para updan ang mga ini sa ila aktibidad sa prubinsya. Sugaton tani ni Gecaro ang mga testigo kag biktima sang pwersahan siya nga ginsulod sa salakyan sang mga kriminal.

Sadtong Agosto 27 naman gindukot kag ginpatay sang isa ka yunit sang 63rd IB ang duha ka mangunguma nga sanday Jojo Basiliy kag Jerwyn Marino samtang nagakige sang abaka sa Sityo Gepili, Barangay Sumuroy, Lope de Vega, Northern Samar. Ang duha ka biktima pareho nga mga kagawad sang ila barangay. Ang isa pa nila nga upod nga si Elinor Morillo ang nakaluwas sa pagpamaril.

Padayon man nga ginaharas sang mga elemento sang militar ang mga lider estudyante sang University of Eastern Philippines (UEP) sa Barangay Cawayan, Catarman, Northern Samar. Upod sa ginapahog nila ang anay tagapangulo sang University Student Co-council nga anak ni Prof. Jose Ma. Cui. Si Cui, nga sadto pangulo sang COURAGE sa prubinsya, ginpatay sang militar sadtong Enero 2007.

Hustisya para kay Fr. Cecilio Lucero

Nagapakig-isang Partido Komunista sang Pilipinas (PKP) kag tahan nga rebolusyonaryong pwersa sa pamilya kag mga abyan sang ginpatay nga tagasakdag sang tawhanong kinamatarung nga si Fr. Cecilio Lucero sang dumdumon ang ika-40 adlaw sang iya kamatayon sining Oktubre 15.

Si Fr. Lucero amo ang nagapamuno sa Human Rights Desk sang Social Action Center sang dyosesis sang Catarman kag tagapangulo sang Task Force on Peace and Order sang Northern Samar Peace and Development Forum. Ginpatay siya sang pasistang militar bangud sa maisog kag direktang pag-atake niya sa mga paglapas sa tawhanong kinamatarung. May pila ka kahigayunan nga nagbulig siya sa pagpasaka o siya mismo ang nagpasaka sang mga kaso batuk sa militar. Antes siya gintiro, madugay na siya nga ginapanilagan sang mga operatibang militar kag paniktik sang pasistang estado.

Sa mandu sang mga tawo nga masami niya ginapakamalaut, ginambusan si Fr. Lucero sang mga armadong kriminal nga nakabonet kag uniporme militar mga alas-8:30 sang aga sang Septyembre 6 sa San Jose, Northern Samar. Ang pagpatay sa iya ginplano kag ginpatuman bilang daku nga operasyon militar. Indi magkulang sa 30 operatibang militar ang naimbolbar sa operasyon para masiguro ang iya kamatayon. Lima ka operatiba ang nagahulat samtang nagakoordinar sa mga nagasubaybay sa salakyan ni Fr. Lucero ang nagpalupok sang ilang mga armalayt samtang nagamaneho ang pari sa Sityo Fuente, Barangay Layuhan, San Jose, Northern Samar. Gilayon napatay si Fr. Lucero. Napilasan man ang isa sa mga upod niya sa salakyan subong man ang isa ka pasahero sa isa ka

malapit nga dyip nga naigo sang nagtalang nga bala.

Mismo si Gloria Arroyo ang may personal nga salabton sa pagpatay kay Fr. Lucero. Sang inagurahan niya ang Las Navas Bridge sa Northern Samar sang Hunyo 16, hayag niya nga ginpakamalaut si Fr. Lucero bilang "komunistang pari" sa atubang ni Maj. Gen. Arthur Tabacuero, hepe sang 8th ID kag iban pang mataas nga upisyal militar kag sibilyan sa prubinsya. Sa sini gintugutan ni Arroyo ang pagpatay sa aktibistang pari.

Ang makasiligni nga pagpatay nagapatingkad sa nagapadayon nga kampanya sang pagpamigos sang rehimeng Arroyo. Halin 2001 tubtub unang tunga sang 2009, naganlabot na sa 1,110 mangunguma, mamumugon, tagasakdag sang tawhanong kinamatarung, estudyante, tawong simbahan, tagamidya kag iban pang kritiko sang rehimeng Arroyo ang ginpatay sang mga armadong tinawo sang AFP.

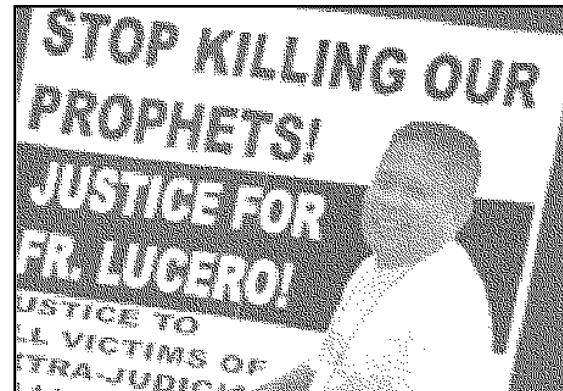
Kadam-an sang mga biktima katapo sang patriyotiko, demokratiko kag progresibong organisasyon masa nga ginakabig nga mga "kaaway sang estado" sang mga upisyal nga dogmatista sang AFP. Aktibong ginabatuan sang mga organisasyon nga ini ang pagkatuta kag pasistang pagpamintas sang rehimeng. Pareho sa parlamento kag sa kalsadahan, epektibo nila nga ginabuyagyag ang kagarukan kag kapintas sang nagaharing rehimeng kag padayon nila nga ginaorganisa kag ginapahulag ang pumuluyo sa mga aksyon pro-

testa kag paghimakas sang masa.

Subong nga tuig lang, masobra 60 ang ginpatay sang mga pasistang operatiba sang rehimeng. Gina-balewala ni Arroyo kag mga tinawo niyang pasistang upisyal ang mga panawagan kag rekomendasyon sang UN kag iban pang internasyunal kag pungsodnon nga organisasyon nga untaton na ang ekstrahudisyal nga pagpamatay sang mga militar sang estado. Madugay na nga ginabalewala sang mga pwersa nga ini ang mga tawhanong kinamatarung, kag ginalista sa ila *order of battle* ang nagadamo nga kritiko nga di armado kag pati mga simple nga sibilyan.

Magadamo pa ang mga ekstrahudisyal nga pagpamatay samtang nagahilapit ang pagtapos sang OBL2 kag labi nga nangin desperado ang militar nga tabunan ang mga kapasawan nga ini. Si Arroyo kag ang iya mga tinawong militar desperado nga nagahabyog sa mapintas nga pagpamigos samtang nagapadihot nga magkayot sa gahum.

Samtang nagalala ang pangekonomya kag pangpolitika nga krisis sang nagaharing sistema, labi nga nagapintas ang reaksyunaryong estado sa pagpilos sa pumuluyo nga nagahimakas para isulong ang ilang mga pungsodnon kag demokratikong interes. **AB**

Kalakasan sang RPA, ginakunsinti sang rehimen

Maathag ang padron sang pagpamigos kag pagbalewala sang gubyernong Arroyo sa pagpamigos sang bandidong Revolutionary Proletarian Army (RPA) sa Negros. Ini ang pahayag ni Isidro Castillo, pangulo sang National Federation of Sugarcane Workers (NFSW).

Ginkundenar niya kag sang iban pa nga mga demokratiko kag progresibong organisasyon sa Negros Occidental ang padayon nga pagsabwag sang kakugmat sang RPA sa prubinsya.

Umpisa sadtong Mayo, lima ka mangunguma na ang ginpatay kag duha na ang gindukot sang paramilitar nga grupo nga ini. Dugang diri, nagapanghalit man sang pangabuhian ang RPA, pareho na lang sang pagpangtiro sini sa pito ka kalabaw sang mga mangunguma sadtong Mayo sa Sityo Manauyan, Barangay Minautok, Calatrava.

Ang pinakaaulihi nga biktimamo si Reynaldo Bucaling, 41, tagapangulo sang Pakigdaet sa Kalambuan sa Kambayugo (PSK) nga

katapu sang NFSW. Gintiro siya sa iya nga balay sa Purok Dalia, Barangay Bug-ang, banwa sang Toboso sadtong aga sang Oktubre 5. Suno sa panaysayon sang iya asawa nga si Nida, 38, sadtong Oktubre 4 mga alas-8 sang gab-i nag-abot sa ila balay ang mga katapu sang RPA kag ginapangita nila ang iya bana nga si Reynaldo. Naghalin ang mga armado sang wala magpakita sa ila ang lider mangunguma. Pagkaaga, mga alas-6, nag-init sang tubig sa ila kusina si Reynaldo. Gulpe na lang nag-ulhot ang isa ka elemento sang RPA kag gintiro ang biktimia. Anom ka igo sang bala ang naangkon ni Reynaldo.

Pagkatapos tiruhon si Bucaling, gilayon nga nag-abot ang mga elemento sang 62nd IB, nga sila ang naghatag sang mga basiyo sang mga bala sang M16 sa Philippine National Police (PNP) sang Toboso. Mga udto adlaw na nag-abot sa Purok Dalia ang mga pulis. Bangud sa nagasulunod ang mga hitabo, mabaskog ang suspecta sang Karapatan-Negros nga may ihibalo man ang 62nd IB sa pagpatay kay Bucaling.

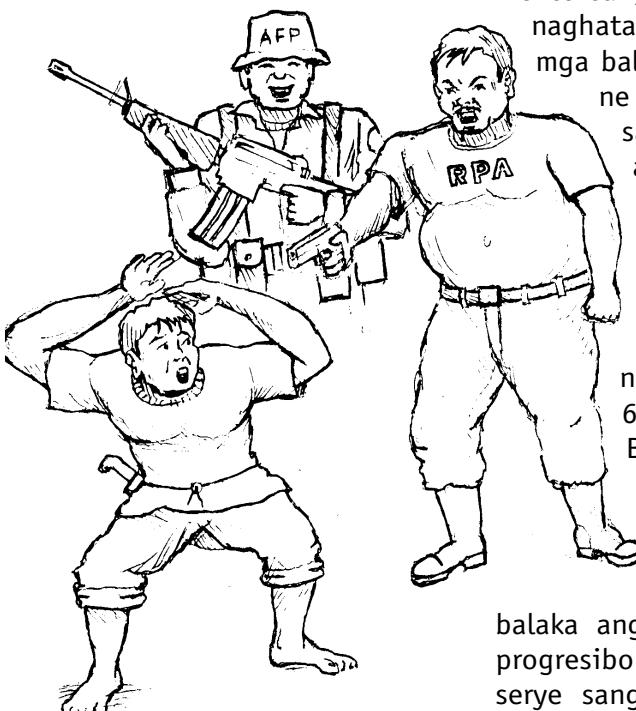
Antes pa man matabo ang pagpatay kay Bucaling, nagpahayag na sang ilang pagkabalaka ang mga demokratiko kag progresibo nga organisasyon sa serye sang mga pagpamigos nga

nadalahigan sang RPA. Sang Septyembre 11, ginpakamalaut sang mga progresibong organisasyon pareho sang Karapatan-Negros, Kilusang Magbubukid ng Pilipinas, NFSW kag Negros Press Club kag pilila ka indibidwal sa isa ka *press conference* ang wala aksyon sang gubyerno kag pulisia sa mga pagpang-abuso batuk sa mga mangunguma nga lunsay mga elemento sang RPA ang may kahimuan.

Gintumod ang mga biktimia sang RPA, lunsay mga myembro sang NFSW kag residente sang Victorias City nga ginpangtiro kag napatay--Carlito Dacudao (Agosto 21); Edwin Oyeman (Agosto 10); Anecito Blanco (Agosto 5); kag Roger Tumacas (Hulyo 10).

Sang Mayo 26, gindukot sang RPA si Razel Pelayo, 18 anyos ang edad, samtang nagatrabaho sa plantasyon sang nipa sa Hacienda Estrella, Barangay Sibaca, Cadiz City. Gindukot man si Jason Pelayo, 20 anyos ang edad kag pakaisa ni Razel. Sa napulo katapo sang RPA nga nagdukot kanday Razel, apat ang nakilala sang amay sini nga si Rene. Ang mga ini amo sanday Ronald Dequita, Bebing Dequita, Cita Berja kag Kawel Braba. Nakita sang amay ni Pelayo nga gina-guyod sang mga elemento sang RPA ang iya anak kag si Jason pakadto sa Sityo Bisang, Barangay Luna, Cadiz City.

Mabaskog nga ginpakamalaut sa *press conference* si Chief Insp. Noel Manaay, hepe sang Cadiz City-PNP bangud sa wala aksyon sa nasambit nga kaso. Pirme lang kuno ini nagasiling nga yara sa maayo nga kahimtagan ang duha ka biktimia apang wala naman siya sang mahatac nga impormasyon kon din na ang mga gindukot. **AB**

15 armas, naagaw sang BHB sa Samar

Napulo'g lima ka armas ang nakumpiska sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) sa apat ka madinalag-on nga taktikal nga opensiba nga ginlunsar sini sa isla sang Samar sining una nga duha ka simana sang Oktubre. Samtang, duha ka suldado ang napatay kag siyam ang napilasan sa mga inaway nga ini.

Suno sa panugod nga pahayag sang Arnulfo Ortiz Command, pito ka armas ang naagaw sang BHB halin sa mga pwersa sang militar sa banwa sang Pagsangjan, Samar sadtong Oktubre 2.

Sadtong Oktubre 1 naman ginambus sang mga Pulang hangaway sang Serafin Pacimos Command ang 23 abusado nga tropa sang 63rd IB sa Barangay Ligaya, Matuguinao, Samar mga alas-10 sang aga. Naagaw sang BHB pagkatapos sang napulo ka minutos nga inaway ang isa ka ripleng M16. Duha ka tropa sang AFP ang napatay kag isa ang napilasan, samtang wala sang kaswalti sa babin sang BHB.

Wala sang untat nga nagpalupok ang demoralizado nga mga troopa sang militar bisan nakaatras na ang mga pangontra nga Pulang hangaway. Nagbulig sa madinalag-on nga taktikal nga opensiba sang BHB ang yunit milisya.

Sadtong adlaw man nga ina gindisarmahan sang mga Pulang hangaway sa isa ka wala sang lupon nga reyd ang mga pwersa pangseguridad sang isa ka pangidaan sa Barangay Inoragyaw, Sta. Margarita, Samar nga ginapanagiyahan sang isa ka despotikong agalon nga mayduta. Naagaw sang BHB ang apat ka *shotgun*, isa ka karbin, isa ka kalibre .45 pistola, isa ka .38 rebolber kag duha ka makina sang *pump boat*. Ang nasambit nga reyd amo ang aksyon pang-pina sa tag-iya bangud sa pag-pang-agaw niya sang duta kag mga kontra-mamumugon nga polisiya niya pareho sang manubo nga su-

hol, indi paghatag sang kasiguruhan sa trabaho sa mga mamumugon kag pagwasak sa pangabuhian sang mga mangingisda nga naga-puyo sa palibot.

Samtang, walo ka suldado sang 63rd IB ang napilasan sang ambuson sila sang mga Pulang hangaway sa idalom sang Rogelio Bantillo Command (RBC) sang BHB sang Oktubre 11 sa Barangay Hibonawan, Silvino Lobos, Northern Samar. Suno sa panugod nga pahayag, lakip sa mga napilasan si Lt. Joash Pramis, kumander sang nagaoperasyon nga yunit.

Baliskad sa report ni Lt. Col. Armando Rico, tagapamaba sang 8th ID, wala kaswalti sa babin sang BHB.

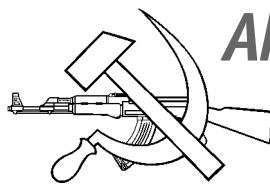
Gindayaw man ni Fr. Santiago Salas, tagapamaba sang NDF-Eastern Visayas ang maisog nga mga Pulang hangaway sang RBC sa pagpina nila sa isa ka pasista nga yunit pareho sang 63rd IB. Ang yunit nga ini nadalahig sa madamo nga kaso sang paglapas sa tawhanong kinamatrong, lakip ang pagpatay kay Fr. Cecilio Lucero. AB

5 armas, nakumpiska sang BHB sa Bukidnon

Lima ka armas ang nakumpiska sang mga Pulang hangaway sang Julito Tiro Command (JTC) sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) sa ginhimo nga ambus sa mga suldado sang Armed Forces of the Philippines sadtong Oktubre 9 sang aga sa Upper Kalampigan, Barangay Guilang-guilang, Manolo Fortich, Bukidnon. Tatlo ka suldado ang gilayon nga napatay kag isa ang napilasan sa inaway nga ini samtang wala naman sang kaswalti sa babin sang BHB.

Naagaw sa mga suldado nga nagaserbi man nga bantay sang isa ka minahan sang tanso sa Upper Kalampigan ang isa ka M203 *grenade launcher*, duha ka M16, isa ka M14 kag isa ka pistola nga .380, siling ni Ed Laguerra, *media officer* sang JTC sa idalom sang North Central Mindanao Regional Operations Command.

Siling ni Laguerra, ang taktikal nga opensiba amo ang pina sa kumpanya nga may pila ka dekada na nga nagapanghalit sa pangabuhian sang mga pumuluyo sa Bukidnon labi na ang mga Lumad. Dugang diri, ginaabusuhan kag ginadambong sang nasambit nga kumpanya sang mina ang mga tawo kag dunang manggad nga nagtuga sang paglala sang kahimtangan pang-ekonomyya kag pangkulura sang mga Lumad. AB

ANG

BAYANPahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxism-Leninismo-MaoismoTuig XL No. 20
Oktubre 21, 2009
www.philippinerevolution.net*Editoryal*

Salabton sang rehimens ang malaparan nga kalamidad

Labi nga ginaantos sang pumuluyo ang lapnagon nga kahalitan nga gintuga sining nagasulunod nga kalamidad. Ang kahalitan nga ini ginbunga sang tuman nga kadalukon, wala balatyagon sa pumuluyo, pagpatumbaya kag pagkainutil sang nagaharing rehimens kag mga kahimbon nga daku nga dumuluong kag kumprador.

Pagkatapos magpanghalit ang bagyo Ondoy sa Metro Manila kag mga kaiping nga prubinsya sini, ginlunod man sang bagyo Pepeng ang malapad nga kadutaan sa Pangasinan, La Union, Cagayan Valley, Aurora,

Tarlac, Zambales, Nueva Ecija, Pampanga kag Bulacan. Ginatos ang napatay sa mga baha sa mga kapatagan kag pagtiphab sang duta sa mga ginkalbo nga kabukiran. Minilyon ang nawad-an sang balay, kagamitan, ulumhan, pangisdaan kag pangabuhian. Nagaindakal sa kaakig ang pumuluyong Pilipino sa paglikaw sa kriminal nga responsibilidad diri nanday Gloria Arroyo kag mga kahimbon niya. Rason nila, ang mga kalamidad nga ini hungod nga gintuga sang naturalisa.

Ang mga pagtiphab sang duta kag pagsulog sang tubig halin sa kabukiran sang Sierra Madre kag Cordil-

**Mga tampok sa
isyu nga ini...****Pagbulig sa mga
biktimang bagyo,
padayon** PAHINA 4**Benepisyong agraryo
sa Manobo** Pahina 9**20 armas, naagaw sa
mga taktikal nga
opensiba** PAHINA 13

Mga instruksyon sa paglilimbag

- 1.** Ang **sinundang pahina**, na eksaktong kopya ng pahina 1 maliban sa mas mapusyaw ang *masthead* o *logo* ay para sa mga gumagamit ng *mimeo machine* o naglilimbag sa paraang *v-type*. Idinisenyo ito para hindi madaling makasira ng istensil.
- 2.** Pag-print sa istensil:
 - a) Sa *print dialog*, i-check ang **Print as image**
 - b) Alisin ang *check* sa **Shrink oversized pages to paper size**
 - c) I-click ang **Properties**
 - d) I-click ang **Advanced**
 - e) Tiyaking naka-set sa **100%** ang **Scaling**
 - f) Ituloy ang pag-print
- 3.** Hinihikayat ang mga kasama na ipaabot sa patnugutan ng *AB* ang anumang problema kaugnay ng paglilimbag sa pamamagitan ng *v-type*. Magpadala ng *email* sa angbayan@yahoo.com